

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

Ds. D. Chr. Overduin

22 november 1987

Catechismus zondag 4 (vervolg)

Schriftlezing : Romeinen 1 : 18 - 32

Zingen : Psalm 51 : 3
6 : 1
39 : 5,6,7
Avondzang : 5,6

De 4e Zondag.

VRAAG 9: Doet dan God den mens niet onrecht, dat Hij in zijn wet van hem eist, wat hij niet doen kan?

ANTWOORD: Neen Hij; want God heeft den mens alzo geschapen, dat hij dat kon doen; maar de mens heeft zichzelf en al zijn nakomelingen, door het ingeven des duivels en door moedwillige ongehoorzaamheid, van deze gaven beroofd.

VRAAG 10: Wil God zulke ongehoorzaamheid en afval ongestraft laten?

ANTWOORD: Neen Hij, geenszins; Hij vertoort zich schrikkelijk beide over de aangeboren en werkelijke zonden, en wil die door een rechtvaardig oordeel tijdelijk en eeuwiglijk straffen; gelijk Hij gesproken heeft: *Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen.*

VRAAG 11: Is dan God ook niet barmhartig?

ANTWOORD: God is wel barmhartig, maar Hij is ook rechtvaardig; daarom zo eist zijn gerechtigheid, dat de zonde, welke tegen de allerhoogste majesteit Gods gedaan is, ook met de hoogste, dat is met de eeuwige straf aan lichaam en ziel gestraft worde.

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

THEMA: VAN DES MENSEN ELLENDE

RECHT OF ONRECHT?

Ik kom op zondag 4 nog een keer terug in verband met de catechisatie, waarbij tijdens de laatste keer het begrip tijdelijke en eeuwige straf aan de orde kwam. En dat gaf nogal aanleiding tot een gesprek. Ik zou daar nog een keer op terug komen en ik hoop dat dan ook wel te doen, maar omdat het juist in de catechismus ook aan de orde was, die straf, over de barmhartigheid en de rechtvaardigheid van God, daarom dacht ik, het is misschien ook goed om daar ook nog even aandacht aan te besteden voor niet alleen de catechisanten, maar voor ons allemaal.

Kijk, het ging eigenlijk daarom, op de catechisatie en daar gaat het wel meer over, dat begrijpt u, het gaat daarover: hoe moet je nu de verhouding zien tussen zonde en tussen straf. Als iemand nu iets doet wat niet goed is, wordt hij dan daarvoor gestraft, in de tijd en eeuwig?

De meningen liepen nogal uiteen en kon je in twee groepen onderscheiden. Daar zou je ook weer bepaalde conclusies aan kunnen verbinden, maar dat laat ik nu even in het midden en begeef ik me niet op dat vlak. Maar die meningen kwamen er op neer: een zekere afwijzing van die gedachte 'God - schuld - straf' en de andere partij die zegt: ja, maar het is allemaal Gods straf, want God straft de zonde, dat kan niet anders en als je het nu niet krijgt, dan voor eeuwig; God straft de zonde. De ander stelde daar weer tegenover: ja, maar dan krijg je een soort vergeldingstheorie, jij hebt dát, dus je zult wel één of ander kwaad gedaan hebben, daarom ben je zo ziek, of, daarom overkomt jou dit of dat ongeluk. Daarbij kwam ter sprake, bijvoorbeeld, de ziekte aids; is dat nu een straf van God of niet? Of komt dat vanzelf zoals je andere ziektes krijgt die een tijdlang de mensheid bedreigen en dan wordt er een middel gevonden en dan kunnen ze zo iets weer bestrijden. Kijk, je begrijpt wel hoe die twee meningen toch als het ware min of meer tegenover elkaar staan.

En nu heeft de Heidelberger daar ook iets van gezegd.

Dat God die ongehoorzaamheid en afval niet ongestraft wil laten, maar dat Hij zich vreselijk vertoorn over de aangeboren en werkelijke zonden. Dus de zondes Schuld die wij al bij onze geboorte meebrengen, als zijnde Adamskinderen, én de zonde die wij nog allemaal doen, zélf doen. En dan staat er dat God die zonden door een rechtvaardig

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

oordeel tijdelijk en eeuwig wil straffen. Dat wordt hier zondermeer gesteld, en daar wil ik dan trachten nog iets dieper op in te gaan.

Het is bekend dat de tijd waarin wij leven brengt - wat men dan noemt - een zekere mondigheid mee, een stuk individuele vrijheid, zelfstandigheid, een eigen mening hebben, ook voor je eigen mening uitkomen, leven en laten leven. Het is een kenmerkend verschijnsel dat juist in deze tijd de verhouding in deze wereld, maatschappij, vaak ook ingedrongen is in het gezin, en dat heeft ook zijn weerslag op het spreken over God, over straf, over toorn, en over lijden. Iedere eeuw - 't hoeft niet afgebakend te worden per eeuw - heeft zijn eigen kenmerkende dingen die de mensen in een bepaalde tijd karakteriseren. Dat kan bijvoorbeeld zijn een ontzaglijke grote angst voor God en voor de straf.

Dat kom je sterk tegen in de Middeleeuwen, in de schilders van die tijd. Niet bij allemaal, maar bij sommigen zeer sterk. Ook in de geschriften van een bepaalde tijd, waarin met schrille kleuren wordt getekend welke temptaties, oneindige martelingen, de mens te wachten staan ná dit leven als de afrekening komt. Dat is niet direct nieuw. Ook bij de oude Egyptenaren vind je bepaalde voorstellingen over het laatste gericht en alles wat daarmee samenhangt.

Het is opmerkelijk dat ook in die tijd, waarin de toorn van God als een grote dreiging wordt ervaren, dat dat niet altijd inhield een voorzichtig wandelen voor de Heere. Maar diverse keren mondde het uit in een orgie, zou je haast zeggen. En juist in tijden waarin de dood rondwaarde, de pest, de zwarte dood, als een oordeel van God, dat er een soort geestesstemming kwam om, indien mogelijk, in één gebaar al het verbodene, alles wat toch zijn aantrekkingskracht uitoefend op de menselijke natuur, als het ware, in één gebaar te omhelzen. Terwijl er een siddering door Europa ging vanwege het naderend oordeel - zo'n gevoel is er geweest in bepaalde tijden, dat men tekenen waarnam boven Avignon in Frankrijk, in de hemel - dat er ook in de geestelijkheid en in de hoogste kringen van Rome een zodanige goddeloosheid heerste dat het moeilijk te beschrijven valt. Wanneer dan die dreiging zich uitbreidde als een donkere deken over de geslachten, de landen, de volken, dan mondde dat vaak uit - niet bij allen - in een orgie, een uitbreken in allerlei ongerechtigheden, tegelijkertijd vervult met een soort noodlots-gedachte: het is nu toch verkeken, we gaan er allemaal aan en we zijn allemaal vervloekt. Laten we dan nog maar halen wat er te halen is, nemen wat er te nemen is. Dat wil zeggen: ook in die tijden waarin de vreselijke angsten rondwaarden, leidde dat niet voor ieder tot een ootmoedig wandelen in de vreze voor de Heere, zodat ook dat op zichzelf niet genoeg bleek te zijn om de mens van het pad der zonde af te keren.

Tóch waren er - zou ik willen zeggen - in het algemeen genomen in die eeuwen bepaalde dingen zéker. Namelijk dat God ís, dat God wéét, dat God stráft! Dat God zo oneindig groot en hoog is dat je als sterveling niet kunt ontkomen aan de hand van de levende God. Dat kom je óók telkens tegen.

De tijden veranderen (ergens niet, ergens ook weer niet). Ik zei al: elke eeuw, elke fase heeft een bepaald kenmerkend iets. De verlichting is gekomen, de ontdekkingen, waarbij dat oude beeld van de aarde, de wereld in het middelpunt en alles daar omheen, vanwege de aarde, al die dingen werden ontdekt. Er kwam een storm van

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

protest natuurlijk, maar ja, al die dingen worden nu al gewoon gevonden. Dat wij maar een nietig onderdeelje zijn van die grote schepping van God, van al die miljarden sterren en sterrenstelsels, daar wordt al weinig meer over gedacht. Daarbij valt de klemtoon op het verstand, op het reïne vernuft van de mens, het denken van de mens: "Ik denk, daarom besta ik". Die groei in de verlichting van de mens naar mondigheid, naar zelfstandigheid, naar het zélf vormen van een mening, van een oordeel, je niet teveel door anderen te laten voorschrijven, en dat is een typerend kenmerk ook van onze tijd. Als je sommige Bijbelverklaarders van een eeuw geleden leest dan straalt je dat tegen, die idee van: wat weten wij een heleboel dingen van de Bijbel al veel beter. Een soort zelfvoldaanheid, met een glimlach om vorige geslachten die die Bijbel zomaar geloofden. Maar een verstandig mensenkind: - de natuur werd onder andere hoog verheven - "ach, je moet je niet boos maken, maar je moet er toch om glimlachen?" Zó redeneerde men van wat die antieke, ouderwetse mensen dachten en hoe ze dat aanvoelden, "waarvan wij toch allang weten dat dát niet klopt." De ratio, de rede kreeg het steeds meer voor het zeggen. Dat speelde op allerlei terreinen door. Door alles! In de krant - toen die er eenmaal was - in de Bijbeluitleg, in de kerk, in het maatschappelijk leven, noem maar op. Je kreeg - je zou het bijna een tweede Renaissance noemen, hoewel het aan elkaar verbonden is - een soort nieuwe geboorte tot nieuw zien en nieuw beleven.

Wat heeft dat nu meegebracht, wat is nu de weerslag - heb ik ook wel gedacht - voor ons mensen?

Is daar nu een weerslag van te merken - zonder dat ze het bewust zijn - bij de kinderen op de catechisatie, op de school, overal? Ik denk van wel, zij zullen dingen zeggen die wij niet durfden te zeggen Die misschien wel eens in je opkwamen - en wij behoren ook bij de tijd van de rede, maar daar zie je al dat snelle proces, in één, twee generaties - van: dáár ben ik het helemaal niet mee eens, of, dáár geloof ik niets van, dat zou je niet zo gauw zeggen. Nú wordt het wél gezegd. Je merkt vaak die - laten we zeggen - afstand, God-mens, een stukje - en nu weet ik wel, wij waren ook zulke lieverdjes niet - eerbied voor die God Die het voor het zeggen heeft, dat is ook minder. God wordt er gewoon bij betrokken, zoals je over de politici in de wereld spreekt, die je erbij betreft, waar je het wél of niet mee eens bent. Zó maakt ook voor een stuk van de godsdienstige, kerkelijke jeugd, God deel uit van de discussie. Nu moet je daar natuurlijk niet te ver mee gaan, ouders en kinderen. Daar bedoel ik dit mee: je kunt als je sommige uitingen, manieren van denken opvangt van de jeugd, in elkaar klappen, in zak en as gaan zitten, je afvragen, geloven jullie nog wel, wat denken jullie wel? Ik kan dat wel begrijpen.

Maar júíst als wij de hoop hebben ontvangen op de lévende God, dacht ik dat wij niet in díé houding tegenover de anderen en de eigenen moeten staan! Wij zullen wél hopen op God alléén!

Vaak zit er achter een bepaald taalgebruik - dat zeg ik er ook nog even bij - een stukje verberging, en stukje angst, een stukje twijfel, noem maar op.

Maar wat krijg je nu, en dát is nieuw. Je krijgt dit: je hebt een tijd gehad, - laten we onszelf erbij insluiten - dat het haast vanzelf leek te gaan, - we waren het misschien met Kuyper helemaal niet eens, veronderstelde wedergeboorte of wat dan ook - een

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

vanzelfsprekendheid leek te zijn, als de kinderen luisterden naar het Woord van God. Terwijl het helemaal niet vanzelfsprekend was! Terwijl het helemaal niet zo is dat wij door geboorte het Koninkrijk binnengaan, maar door wédergeboorte. Als dan het hele krootje bij elkaar was, dan hoorde je wel eens - ik heb dat van mijn vader wel eens gehoord - dat één uit een gezin, van de tien of twaalf, dwars was, ging wel naar de kerk, maar was moeilijk; de anderen hoorden erbij. Het lijkt wel of nú alles wat anders geworden is. Ik geloof dat de Heere God ons daardoor óók wil bepalen bij het feit dat het noodzakelijk is dat wij door de Heere Zélf erbij getrokken en erbij gehouden worden. En dat wij nodig hebben - wat tenslotte het grootste wonder is dat bestaat - dat God mij, zondaar, begenadigt! Ik denk dat de Heere ook mensen weer wil brengen in die diepe afhankelijkheid van Hem: "Ontferm U over ons en onze kinderen" En dat de kinderen leren vragen: "Geef mij een nieuw hart, bekeer mij."

We mogen de waarheid niet terzijde schuiven, het zal blijven gelden, "die tegen Mij zondigt doet zijn ziel geweld aan, allen die Mij haten hebben de dood lief". Je kunt soms in je leven intens verdrietig worden als je dingen ziet gebeuren waarvan je wéét dat de zegen van God er niet op kan rusten, dat is wat! Hoe het ook gaat, of er van uitwendige voorspoed of tegenspoed sprake is, of dat alles voor de wind gaat, en dat je toch in je hart weet, omdat Gód het zegt: NEE! Dat kan een heel aangrijpende zaak zijn als je dat weet. Terwijl je tegelijkertijd gewaar wordt je machteloosheid, je schromelijk tekort, je blindheid. Wie weet dat de Heere ook dat wil doen meewerken om te drijven naar de troon van Zijn genade. Om écht niet meer van mensen, niet op vlees te betrouwen, maar te hopen op de lévende God, die alleen de Redder kan zijn.

STRAF.

Toen Jezus op aarde was zeiden de discipelen, toen ze bij een blindgeboren man kwamen: "Heere, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders?" Toen zei Jezus: "Noch hij, noch zijn ouders, maar dit is zo geschied opdat de heerlijkheid Gods openbaar zou komen."

Wat betekent dat?

Betekent dat dat die man en zijn ouders zonder zonden waren? Nee, want we weten dat we allemaal zondaren zijn. Maar de Heere spreekt, als het ware, zijn discipelen tegen, dat die man daar zo ongelukkig zit van zijn geboorte af, omdat hij zó ver onder de maat van het menselijk geslacht, het gangbare zou vallen, dat God zegt: "Ik zal jou een extra duw geven, want jij krijgt nu een totaal onvoldoende van Mij." Die gedachte wordt door de Heere afgewezen. Die gedachte leeft wel onder de mensen; ik heb dat nooit zo sterk gehad, persoonlijk niet, maar dat zegt niets. Waarom ik het nooit zo sterk gehad heb, ja, ik ben opgegroeid in veel wederwaardigheden en nog veel meer dingen; ik weet het niet, de één is daar natuurlijk sterker mee bezig dan de ander, maar dat dat vaak bij een mens zit dat merk je in de geschiedenis van Job. De vrienden zeggen: "Jij moet wel heel wat gedaan hebben, anders zou je dit niet krijgen, je moet wel een huichelaar zijn, eerlijke mensen gebeurt zoiets niet. Mensen die écht voor God en de naaste leven overkomt zoiets niet." En ik heb daar juist zo'n gedachte over gehad, misschien ook wel een beetje eenzijdig maar: enerlei wedervaart, overkomt de rechtvaardige én de goddeloze. In de Bijbel merk je al wat een moeite de mensen er mee hadden. Die zien mensen die zich niets van God en Zijn Woord aantrekken, en het gaat allemaal goed, en zij hebben allemaal tegenslag. Met andere woorden, je moet natuurlijk heel

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

voorzichtig zijn met direct maar een relatie te zien, een verband, tussen jouw omstandigheden en de zonde, en de straf die daarop rust. Daar moet je voorzichtig mee zijn, maar kinderen, je moet wél rekenen dat daarmee nog niet gezegd is dat God de zonde níét zou straffen, met tijdelijke en eeuwige straffen. Dat moet je niet denken. Het is écht een stuk van het Woord van God, dat God alle recht heeft en macht heeft om de zonde vanuit Zijn toorn met straffen, in de tijd en in de eeuwigheid, te straffen. Dat is iets waar we nooit omheen kunnen. Je moet je dat ook door niemand wijs laten maken, zoals dat gangbaar is bij veel predikers, schrijvers, veel mensen die zich bezig houden met andere mensen, onderwijzers, radio-pastores. Die komen vanuit een hoek waarbij ze zeggen: "Ja, maar zo is het niet," dat vinden ze vreselijk, als je zou denken in termen van schuld en straf, dát is dan juist je zonde. Zó praten ze, want je hebt geen liefde."Natuurlijk mag je je medemens geen kwaad doen, dat egoïsme is heel erg. Maar je moet niet zo denken in de vorm van een straf en van schuld, van eeuwige straf, dat is vreselijk." En dat zit vaak zo ontzettend mooi in elkaar, men heeft daar zulke mooie constructies voor, dat het bij je op zou kunnen komen: is het eigenlijk wel zo, wat wij altijd horen en wat je ook in de Catechismus tegenkomt?

De straf is niet de boodschap; de Boodschap is het Evangelie. Maar het is wél een boodschap die het Woord van God ons ook mee geeft: "Gij roeit hen uit die afhoereren en U de trotse nek toekeren."

Zou dat allemaal waar zijn? Of zou je dat meer zó moeten zien: die Bijbel is door mensen gemaakt. Die mensen leefden in een bepaalde tijd. Die hadden tóén een voorstelling van straf, hel, schuld, en vanuit die situatie hebben ze het allemaal opgeschreven, maar dat wil niet zeggen dat het écht zo is. Ja, dat proberen ze, om het zover te krijgen, dat we allemaal zeggen: zelfs Jezus paste Zich aan aan het idee wat de mensen toen hadden, dat er ná dit leven een eeuwig lijden kan komen en eeuwige pijn, waar een worm niet sterft en het vuur niet wordt uitgeblust. Gelukkig, dát geloven we niet meer, dat was gewoon een aanpassen, Jezus was ook een kind van Zijn tijd. Toen leefden er van die voorstellingen onder de mensen, daar heeft Hij Zich aan aangepast. Hij heeft de mensen aangesproken in hún belevings- en denkwereld.

Wat is dat gevaarlijk!

Dat is altijd één van de grote bedreigingen geweest voor de kerk en de Waarheid.

Weet je waarom?

Wees eens eerlijk, vind je zelf niet dat we zó helemaal subjectief bezig zijn dat we onszelf als maatstaf nemen? Al die mensen die zo spreken, die zo langzaam de waarheid ondermijnen, die nemen zichzelf wél voor serieus. Die nemen hun hersens als betrouwbaarder dan de Woorden van God. En wat zij als zonden aanzien dat is waardevoller dan wat Góð over zonde zegt. Wat geeft dat toch een ontzettend verwarrend beeld. De kinderen zeggen: ja maar, je kunt van een vreselijke ziekte als aids toch niet zomaar zeggen dat het een straf is van God? Dat ligt toch op hetzelfde vlak als een griep-epidemie, alleen wat erger, of als van polio, of zoals je vroeger de pest had? Nee, dat geloof ik niet!

Maar nu het Woord van God.

Jullie hebben dat huiveringwekkende stuk uit de Romeinen-brief horen lezen. Daar lees je hoe het met de mensheid is gegaan en met de mensen persoonlijk. Hoe ze een zekere kennis van God hebben gehad, Joden én heidenen, allemaal. Wat ze er mee

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

gedaan hebben, hoe ze de Waarheid hebben versmaad, in ongerechtigheid ten onder gehouden, de liefde veracht, Gods liefde. En hoe God als een oordeel de mensen overgaf aan zichzelf, aan het kwaad. Dan zegt de Heere God: kijk, dáár zijn ze nu terecht gekomen. En dan worden wij geconfronteerd met wat ze nu op school zowat al weten, met verhoudingen van mannen met mannen, vrouwen met vrouwen, homosexualiteit. Ja maar, bij ons zeggen ze, daar wordt je mee geboren. Dat sluit ik niet uit. Ik kan dat niet allemaal beoordelen. Er zijn ook kinderen die zonder verstand geboren worden of die één van hun lichaamsdelen moeten missen, of zelfs al geboren worden met een ziekte.

Dus ik sluit niet uit dat er ook kinderen geboren worden die vanuit het begin al een bepaalde geaardheid hebben. Maar dat hoorde je vroeger niet zo. Hoe kwam dat? Durfden die mensen er niet voor uit te komen? Dat zal er misschien ook bij gekomen zijn. Maar vaak gingen die mensen in stilte hun weg. En velen van hen hebben dat gedragen, en hebben God gevraagd om Zijn hulp. Vaak waren het ook heel begaafde mensen, kunstzinnige mensen. Maar ze hebben hun strijd met Gods hulp gestreden. En als zij in zonden vielen hebben zij God geroepen om vergeving, om erbarming. Ze hebben dan inderdaad veel wanbegrip ontmoet van mede-gelovigen, maar ze kwamen nooit op het punt om wat God afkeurde, góéd te noemen. Een grove lijn, zo was het.

Maar hoe is het nu?

Het is gewoon afschuwelijk dat mensen met de meest afschuwelijke leuzen de straat op gaan, zichzelf aandienen als homo, die voor hun recht opkomen, die een standbeeld oprichten, die in alle dingen op een onbeschaamde wijze, ik zeg niet alle, ik weet dat er ook, in de kerk net zo goed, mensen zijn met die strijd in hun leven, dat weet ik wel, maar dat is heel wat anders, dat is heel wat anders dan dat open en bloot naar buiten treden en dan maar schreeuwen en tekeer gaan, open en bloot allerlei gelegenheden creëren waar je je uit kunt leven, hele stadswijken waar huis aan huis deze mensen openlijk van hun gezindheid getuigen en hun gezindheid uitleven, dat is heel wat anders.

Ik zou niet willen twisten over het feit dat in ons gebroken, door de zonde verduisterde leven de orde omgekeerd kan zijn. Dat mensen dat in hun leven hebben ervaren met alle verdriet en moeite daaraan verbonden. Maar dat duivelse, brutale, wat ten diepste God in het gezicht slaat, Zijn Woord vertrapt, vaak ook op een brute wijze hun sexuele geaardheid uitleven, gewelddadig, hoerachtig. Want je moet je daarbij niet al te veel moois voorstellen, kinderen. Dat het allemaal zo mooi, zo zacht, zo lief is. En dan zeg ik, wat is het dan erg, wat moeten wij dan ook - dat geldt voor alle zonden hoor - maar het ging nu even om - dat kwam ook ter sprake - aids, is dat dan een straf of niet. Ja, er staat in Romeinen 1 dat ze de vergelding van hun dwaling die daarbij hoorde in zichzelf ontvangen hebben. Kijk, ik ben niet van gedachte dat de Heere in de hemel - niet dat Hij dat niet kan - een paar virussen of bacillen laat vallen van dat aids-virus op de aarde. Nee. Maar, het is wél zo, de bezoldiging, het loon wat daar bij hoort, van de zonde is de dóód. Dat is óók Gods eeuwige grootheid en macht en heerlijkheid. Dat die zondige mens waar hij álle perken verbreekt en te buiten gaat, als het ware zélf roept, de ziekte, de dood, het oordeel uit! Nu zeggen de mensen: natuurlijk alles moet gewoon doorgaan, alleen je moet het zó doen dat er niets gebeuren kan. Waarom is er buiten de kerk, en in veel kerken ook, niet het getuigenis: Nee mannen-broeders, nee zusters!

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

Hier is de weg, hier is God, Die ons goed gemaakt heeft, Die wij verlaten hebben, daar ligt de breuk. Hij vertoort Zich schrikkelijk over mijn - begin maar bij jezelf - maar ook over jouw zonden. Wij zijn al in Adam strafwaardig en we hebben zelf de schuld dagelijks groter gemaakt. Hoe kun je over Gods liefde spreken, als daar niet bij is de donkere schaduw van Zijn haat, waarin Hij haat en een gruwel heeft aan de zonde. Wat is dan die liefde, die heiligheid en reinheid van God? Als Hij tegelijk zou zeggen: Doe maar hoor, als je het maar lief doet, en als je buurman er maar geen last van heeft, van Mij mag je alles doen, als je maar lief bent voor elkaar. Wat is dat dan? Is dat niet een absurditeit die de mens zou móéten beseffen. Terwijl hij bezig is de rechtvaardigheid en heiligheid van God uit te hollen en af te zwakken, ook tegelijkertijd Gods eeuwige liefde te grabbel gooit. Dat tegelijk dat bitter lijden en sterven van de Heere Jezus Christus om de zonde niet zoveel waard is. Dat was voor jou niet nodig geweest, want wat doe je nu? Je doet alleen maar wat je zelf wilt en waar een ander geen last van heeft, moet je iemand dáár nu zo voor laten lijden, van God en mensen verlaten?

Oud en jong, voel je aan de ontzaggelijke consequenties die daaraan verbonden zijn als we die kant op gaan? Waar het moderne denken van de mens naar toe wil? Voel je dan, er blijft ook niets meer overeind ook, tótáál niets! Dan wordt álles een lachertje. Daarom, omdat God het zegt.

Laten we het nu eens zo zeggen: de discipelen die zich veel te veel verbeelden zeggen: "Heeft die man nu zoveel kwaad gedaan of zijn ouders, dat hij daar zo zit?" Dan zegt Jezus: "Noch hij, noch zijn ouders." Maar nu moet je eens verder denken. Dan komen er ook die mensen die tegen de Heere Jezus zeggen: - dat is een nieuwtje, wat ze brengen - Heere, hebt U gehoord wat er gebeurd is in de tempel te Jeruzalem? Daar waren wat mensen uit Galilea die wilden een offer brengen en terwijl ze bezig waren met het offer en het bloed, stormden er een groep soldaten van Pilatus naar binnen en ze hebben die mensen aan het zwaard geregen, vreselijk. Hun eigen bloed en het bloed van de offerdieren vermengde zich en liep over het tempelplein, ontzettend. Ze zeiden het niet, maar ze dachten, wat zouden die mensen op hun kerfstok hebben gehad, dat je zó aan je eind komt. Door de heidenen gedood met het offerbloed nog bij je. Toen zei Jezus: Je moet niet denken dat die mensen, die Galileërs grotere zondaren waren dan jullie. Dát is onze fout, de hoogmoed. Maar Jezus zegt: Als jullie je niet bekeren dan zul je desgelijks vergaan. Dat zei de Heere tegen die omstanders, die die boodschap kwamen brengen. Wat denk je van die mensen op wie de toren van Siloam viel, die daar verpletterd werden? Ja, erg hoor. Maar als jullie niet naar mij horen, dan verga je ook! De Heere zegt niet: Die bespottelijke gedachte dat God straft en dat de Heere met tijdelijke en eeuwige straffen een mens ..... dat geloof Ik niet. Hij zegt alleen: dank Gód dat je niet in de hel ligt. Kijk niet naar die ander die in één ogenblik van de aarde werd weggevaagd. Want jij wordt ook van de aarde weggevaagd, al wordt je 80 jaar en blijf je gezond tot je laatste dag. Al zeggen de mensen dat je een mooie dood hebt gehad, jij bent er óók bij! Want het is waarachtig wáár, dat weten wij uit Golgotha, dat God vreselijk toort over de zonde. Dat Hij Zijn eigen Kind heeft overgegeven in het oordeel.

Moet je eens luisteren, kinderen, als je in de Bijbel leest kom je het overal tegen in het Oude Testament, landen, volken, als de maat vol was, dan zei de Heere, STOP! WEG!

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

Waar zijn ze gebleven? Waar is Babylon? Men heeft het opgegraven en men - die Hassan probeert het weer een beetje op te bouwen - is het aan het restaureren en proberen er weer een bezienswaardigheid van te maken, maar het is eeuwenlang onder het stof bedekt geweest. God zegt: Een plaats voor de duivelen, voor de roerdomp en de schavuit, die zullen er ronddwarrelen. De schreeuw van de nachtvogel zul je er horen. Waar is die schitterende stad? Jesaja zegt: Zoek in het Woord van God, het is vervuld. U zegt: nu zijn ze het weer aan het opbouwen, is het niet zelig, niet vreselijk? Tegelijkertijd worden ze bij duizenden afgeslacht, een ieder denkt dat hij gelijk heeft.

Kijk, weet je wat ik vanmiddag eigenlijk wilde zeggen: Wij hebben een 'terug' nodig. Een teruggedrongen worden tot de erkenning 'God is groot!' "Hoe groot, hoe vreselijk zijt G' alom, uit Uw verheven heiligdom, aanbidd'lijk Opperwezen". De mensen die zeggen: Dat bestaat niet! Wat moeten die mensen dan denken van de eeuwigheid? Misschien zul je de gevangenis ingaan - misschien komt dat nog wel - als je zou nazeggen wat het Woord van God zegt, wat Jezus zegt: Dezen zullen gaan in de eeuwige pijn en dezen in het eeuwige leven. Want dan ben je bezig met discrimineren. Maar het gaat er niet over wat wij doen. Het gaat er om dat wij denken God zó te kunnen aanpassen, aan hoe wij er over denken, hoe wij zijn en dat gaat niet op. Het blijft waar, God straft in de tijd én in de eeuwigheid. Maar, zeggen we dan, die hongersnoden en die aardbevingen dan, zijn dat allemaal straffen? Och, je moet niet al te ver willen zoeken en denken. Ik probeer altijd te ontdekken of er nog een sprankeltje hoop is.

Daar in Colombia, daar lag dat meisje, - dat fotootje is wereldberoemd geworden - die zat daar in de modder. Ze hebben alles geprobeerd, pompen erbij en gaten erbij, maar ze zonk in de modder en ze kon er niet uit. Een schoolmeisje. En toen eindelijk hadden ze haar eruit, toen stierf ze. Toen zei ze: "God roept" - zoiets - "ik ga", en ze was weg. Ja, dan denk ik, dan hoop ik dat velen en velen uit de modder hun ogen hebben opgeslagen bij God. Want onze vaders hebben het al gezegd: Wij mogen van de barmhartigheden van God niet te klein denken. Maar er staat wél naast: Wie zijt gij, o mens, die tegen God antwoordt? Wie zal tot de Heere zeggen: Wat doet Gij? Wij zijn mensen!

Kom, wij gaan naar huis.

Kinderen, groot en klein, ik wil het nog eens zeggen, ik weet het, als God in Zijn tegenwoordigheid een klein beetje in de buurt komt, - dat weet ik uit mijn eigen leven - dan kun je niet meer redeneren, dan kun je niets meer zeggen. 't Is net of het uit je gedachten weg is. Wat zie je dan? Dan zie je een grote zwarte lijst, dan zie je dat je een zondaar bent en niet voor de Heere kunt bestaan. Dat is niet zo erg als je dat ziet. Duizenden mensen zien dat niet, maar als je dan maar de duivel geen gelijk geeft.

Ik heb bijna met tranen gelezen, de laatste fasen van diverse aids-patiënten. Want je moet niet denken dat een zondaar daarbij zit te lachen en in zijn handen zit te wrijven, vreselijk, heel erg! En als de Heere God je er bij wijze van spreke zou brengen, - ik geloof niet dat wij dat moeten zoeken - dan zou het kunnen, dat Hij je de boodschap meegeeft: "Het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon, reinigt van alle zonden." Maar als je dan geen zonden hebt en je wilt dan nóg in zó'n toestand alles wegwuiven: ja, ik ga eraan kapot, als ze niet gauw iets vinden. Wat is dat dan een dreiging. Wat kun je dan

CATECHISMUS ZONDAG 4 (VERVOLG)

denken in je ziel: o, wat een duisternis, wat een duistere nacht. Het is beter als we om redding wensen te vluchten tot des Heeren macht. Daarom hoop ik, niet dat we zulke sombere mensen hoeven te zijn, maar dat we toch wel dáár weet van mogen krijgen: dat die afschuwelijkheid zó erg is, dat God Zijn Kind Jezus heeft verdoemd.

AMEN